

- Beschikking Ontgrondingenwet -

Onderwerp

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben op 12 december 2023 een aanvraag om een vergunning op grond van de Ontgrondingenwet ontvangen van Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland.

De aanvraag betreft het project "Vendreef Vlijmens Ven" in de gemeente Heusden. Het gaat om een functionele ontgroning met als doel natuurontwikkeling van de percelen kadastraal bekend gemeente Vlijmen, sectie P, nummers 809, 811, 812 en 813. De aanvraag is geregistreerd onder registratienummer Z-2023-017205.

I. Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

- Gezien de aanvraag van Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland van 12 december 2023;
- Gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze vergunning;
- Gelet op de Ontgrondingenwet en de Interim omgevingsverordening Noord-Brabant;
- En gelet op de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

BESLUITEN:

1. aan Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland vergunning te verlenen voor het project "Vendreef Vlijmens Ven" in de gemeente Heusden, kadastraal bekend gemeente Vlijmen, sectie P, nummers 809, 811, 812 en 813;
2. dat aan de onder 1 bedoelde vergunning voorschriften worden verbonden die zijn opgenomen in paragraaf "II Voorschriften";
3. dat de gehele aanvraag onderdeel uitmaakt van deze vergunning;

4. dat de geldigheid van de onder 1 bedoelde vergunning eindigt op de dag waarop de opleveringsverklaring als bedoeld in voorschrift 6.1 is afgegeven.

Eindhoven, 3 juli 2024

het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
namens deze.

Clustermanager Bodem, Grondwater en Ontgroningen
Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant

Rechtsmiddelen

Beroep

Tegen de beschikking kan binnen 6 weken na de publicatie van de bekendmaking beroep worden ingesteld door de belanghebbenden die:

- zienswijzen naar voren hebben gebracht over de ontwerpbeschikking;
- het oneens zijn met de wijzigingen die in de beschikking ten opzichte van de ontwerpbeschikking zijn aangebracht;
- redelijkerwijs niet kan worden verweten geen zienswijzen naar voren te hebben gebracht over de ontwerpbeschikking.

Het beroepschrift moet ten minste bevatten:

- uw naam en adres;
- een omschrijving van het besluit waartegen u beroep instelt;
- gronden van het beroep.

Het beroep dient ondertekend te zijn en voorzien zijn van een datum.

Het beroepschrift moet worden gericht aan:

de Voorzieningenrechter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State
Postbus 20019
2500 EA in Den Haag.

Het instellen van beroep schorst de werking van de beschikking niet op. Als tijdig een beroepschrift is ingediend kan bij een spoedeisend belang een voorlopige voorziening worden gevraagd. Deze kunt u richten aan:

de Voorzieningenrechter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State
Postbus 20019
2500 EA Den Haag.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen van een voorlopige voorziening (griffierecht).

De verleende vergunning treedt in werking de dag na afloop van de beroepstermijn. Indien gedurende deze periode door belanghebbenden bij de Voorzieningenrechter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een verzoek om voorlopige voorziening is gedaan, treedt de vergunning niet in werking voordat op dat verzoek is beslist.

Aan deze procedure is het kenmerk Z-2023-017205 gekoppeld. U dient bij correspondentie dit kenmerk te vermelden.

II. Voorschriften

De ontgroning dient uitgevoerd te worden met inachtneming van de volgende voorschriften:

1. Termijnen ontgroning en oplevering

1.1. De ontgrondingswerkzaamheden en inrichtingsverplichtingen dienen voor 31 december 2025 te zijn voltooid.

2. Start- en eindmelding werkzaamheden

2.1. Vergunninghouder dient uiterlijk 5 werkdagen vóór **aanvang** van de ontgrondingswerkzaamheden het college van Gedeputeerde Staten hiervan in kennis te stellen. Er dient gebruik te worden gemaakt van het formulier “melding start/einde ontgroning”. Dit formulier kunt u vinden op de website www.odzob.nl/expertises/bodem-ontgroningen/ontgroningen;

2.2. Vergunninghouder dient binnen 10 werkdagen ná **beëindiging** van de ontgrondings- en inrichtingswerkzaamheden het college van Gedeputeerde Staten hiervan in kennis te stellen. Er dient gebruik te worden gemaakt van het formulier “melding start/einde ontgroning”. Dit formulier kunt u vinden op de website www.odzob.nl/expertises/bodem-ontgroningen/ontgroningen.

3. Technische uitvoering

3.1. De ontgrondings- en inrichtingswerkzaamheden dienen te worden uitgevoerd zoals overeenkomstig is aangegeven op de volgende, bij de aanvraag gevoegde documenten:

- o Aanvraagformulier ontgrondingsvergunning d.d. 12 december 2023
- o Memo vergunning ontgroning Vendreef d.d. 12 december 2023
- o de Inrichtingstekening; tek Programma Natuur 2022-2025 Vlijmens Ven, deelproject Vergunning ontgroning versie 2.0 d.d. 12-12-2023

3.2. Overeenkomstig de verleende vergunning van het waterschap Brabantse Delta mag de C-waerengang niet verdiept worden.

4. Monitoring gewonnen hoeveelheden

4.1. Na beëindiging van de ontgrondingswerkzaamheden dient opgave te worden gedaan van de in het jaar van beëindiging gewonnen en afgezette hoeveelheden oppervlakedelfstoffen. Er dient gebruik te worden gemaakt van het formulier “opgave gewonnen oppervlakedelfstoffen en voorraden”. Dit formulier kunt u vinden op de website www.odzob.nl/expertises/bodem-ontgroningen/ontgroningen;

5. Toezicht

5.1. De vergunning met bijbehorende bijlagen moet gedurende de uitvoering van de werkzaamheden op het terrein aanwezig zijn en kunnen worden getoond aan de met het toezicht belaste ambtenaren van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant.

5.2. Houder van de vergunning is verplicht bij controle door ambtenaren van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant, zonder recht van verrekening, de nodige personele bijstand en de nodige meetmaterialen ter beschikking te stellen.

6. Oplevering

6.1. De in deze vergunning bedoelde ontgroning, waaronder de afwerking en inrichting van de ontgronde terreinen wordt pas als opgeleverd beschouwd, als dit door het bevoegd gezag schriftelijk is bevestigd.

Procedure

1. Gevolgde procedure

De uniforme openbare voorbereidingsprocedure zoals opgenomen in Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

2. Aanvraag

- De aanvraag is op 12 december 2023 ontvangen;
- De ontvangst is op 12 december 2023 aan de aanvrager en gemachtigde bevestigd;

De aanvraag bevat de volgende onderdelen:

- Aanvraagformulier ontgrondingsvergunning d.d. 12 december 2023
- Memo vergunning ontgroning Vendreef d.d. 12 december 2023
- BIJLAGE 1 Inrichtingstekening; tek Programma Natuur 2022-2025 Vlijmens Ven, deelproject Vergunning ontgroning versie 2.0 d.d. 12-12-2023
- BIJLAGE 2 tek Programma Natuur 2022-2025 Vlijmens Ven, deelproject: Dwarsprofielen ontgrondingsvergunning versie 2.0 d.d. 24-11-2023
- BIJLAGE 3 MILON Verkennend bodemonderzoek Vendreef te Vlijmen d.d. 5 oktober 2023
- BIJLAGE 4 Quick Scan beschermde natuur, Plaggen Vendreef Vlijmens Ven; Toetsing Wet natuurbescherming, onderdeel soorten bescherming d.d. 9-10-2023
- BIJLAGE 5 Handreiking vergunningplicht Wet natuurbescherming Natura 2000-natuurherstelmaatregelen. Uitgave provincie NB
- BIJLAGE 6 Formulier en reactie TBP d.d. 20 september 2023
- BIJLAGE 7 Correspondentie Archeologie mail d.d. 22 augustus 2023 [REDACTED]
- BIJLAGE 8 Correspondentie Cultuur en Landschap mail d.d. 10 november 2023 [REDACTED]
- BIJLAGE 9 Fosfaat onderzoek: Onderzoekcentrum B-Ware Bodemonderzoek natuurpotenties Vendreef, eindrapportage, d.d. 31-10-2023 PR-23128.23.82
- BIJLAGE 10 Aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling Vendreef d.d. 12 december 2023
- BIJLAGE 11 Machtiging Natuurmonumenten aan [REDACTED] d.d. 10 november 2023

3. Adviezen naar aanleiding van de aanvraag

Wij hebben de aanvraag om de ontgrondingsvergunning op 21 februari 2022 doorgestuurd aan onze (wettelijke) adviseurs, het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Heusden en het dagelijks bestuur van waterschap Aa en Maas en hen verzocht advies uit te brengen.

Voor de inhoud van de ingekomen adviezen verwijzen wij naar paragraaf "V overwegingen", onder c en d.

4. Ontwerp-beschikking

De ontwerpbeschikking is op 13 mei 2024 verzonden aan de aanvrager en de betrokken bestuursorganen. De ontwerpbeschikking is bekendgemaakt op de site Officiële bekendmakingen.nl en de internetsite van de provincie Noord-Brabant. Vanaf 15 mei 2024 tot en met 26 juni 2024 is de ontwerpbeschikking gedurende 6 weken met bijbehorende stukken digitaal ter inzage gelegd. Eenieder is in de gelegenheid gesteld gedurende deze termijn zienswijzen over deze ontwerpbeschikking naar voren te brengen. Hiervan is geen gebruik gemaakt.

Aanvrager heeft per mail van 30 mei 2024 gevraagd om de einddatum voor de uitvoeringstermijn op 31 december 2025 vast te stellen. Dit in verband met de natte omstandigheden en de daarmee samenhangende bereikbaarheid van het terrein. Voorschrift 1.1 is hier op aangepast.

III. Beoordeling Besluit Milieueffectrapportage

In het geval dat een besluit of plan betrekking heeft op een activiteit die voorkomt in onderdeel C en/of D van het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.), dient afhankelijk van de oppervlakte van de activiteit een vormvrije m.e.r.-beoordeling, een m.e.r.-beoordeling of een m.e.r.-plicht procedure toegepast te worden.

De activiteit in het project Vendreef Vlijmens Ven valt onder categorie D 16.1: “De ontginning dan wel wijziging of uitbreiding van de ontginning van steengroeven of dagbouwminen, met inbegrip van de winning van oppervlaktedelfstoffen uit de landbodem anders dan bedoeld dan onder D 16.2” van bijlage D van het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.). In dit geval heeft de activiteit betrekking heeft op een terreinoppervlakte van circa 15 hectare. Er is sprake van natuurontwikkeling in een gebied dat is aangewezen als Natura 2000 gebied. In de Omgevingswet is per 1 januari 2024 de MER-beoordelingsplicht voor deze categorie komen te vervallen. Afgesproken is dat gelet op de overgangssituatie volstaan kan worden met een aanmeldnotitie voor een m.e.r.-beoordeling.

Ingevolge artikel 7.2, eerste lid, aanhef en onder b en vierde lid juncto artikel 7.17 van de wet milieubeheer (Wm) juncto artikel 2, tweede lid, van het Besluit m.e.r. moet een beslissing worden genomen of bij de voorbereiding van het betrokken besluit voor die activiteit(en), vanwege de belangrijke nadelige gevolgen die zij voor het milieu kan hebben, een milieueffectrapportage (MER) moet worden gemaakt. Bij de beslissing omtrent het vorenstaande houdt het bevoegd gezag op grond van artikel 7.17 derde lid van de Wet milieubeheer rekening met de in Bijlage III bij de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling aangegeven criteria. Deze luiden:

- de kenmerken van de voorgenomen activiteit;
- de plaats van de voorgenomen activiteit;
- de kenmerken van de belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu.

Deze criteria zijn ten aanzien van de voorgenomen activiteit nader beschouwd. Op grond van voorafgaande zijn wij van oordeel dat geen sprake is van een activiteit die belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben vanwege de wijze waarop de activiteit wordt ondernomen.

Dit is in een afzonderlijk besluit op 6 maart 2024 aan betrokkene kenbaar gemaakt.

IV. Overwegingen

Algemeen

Het projectgebied is gelegen in de gemeente Heusden aan de Vendreef te Vlijmen. Het vormt onderdeel van het Brabantse Natura 2000-gebied Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek. Een van de maatregelen uit het programma natuur is het omvormen van het perceel aan de Vendreef.

Het perceel is jarenlang in agrarisch gebruik geweest en enkele jaren geleden door Natuurmonumenten aangekocht. Het perceel is eerder jarenlang bemest, waardoor de fosfaatwaardes zeer hoog zijn. Het doel is om uitbereiding te creëren van nat schraalland met bijbehorende botanische rijkdom. Het plan was aanvankelijk om dit doel te bereiken middels uitmijnen, dit heeft na jaren van beheer tot onvoldoende resultaat geleid. Nu wordt de voedselrijke bouwvoor te ontgraven om heischraal grasland of blauwgrasland te creëren. Daarnaast wordt er een watergang verlegd.

Figuur 1: projectgebied "Vendreef Vlijmens Ven" (in het zwart omkaderd)

De hieronder genoemde belangen zijn bij de ontgroning betrokken:

- a. Ontgrondingenbeleid;
- b. Uitvoeringsaspecten;
- c. Ruimtelijke ordeningsaspecten;
- d. (Geo)hydrologie;
- e. Natuur en Landschap en aardkundige waarden;
- f. Wet Natuurbescherming;
- g. Archeologie;

Met betrekking tot deze belangen merken wij het volgende op.

Ad a. Ontgrondingenbeleid

Provinciale Staten hebben op 12 juli 2022 de beleidsregeling functionele ontgrondingen Noord-Brabant vastgesteld. De voorgestelde activiteiten passen binnen de hierin gegeven definitie van een functionele ontgroning:

- *ontgroning die gekoppeld is aan de realisering van een maatschappelijk gewenste functie waarbij delfstoffenwinning geen doel op zicht is, en waarbij alleen delfstoffen gewonnen worden*

die nodig zijn voor het realiseren van de functie, als essentieel onderdeel van een verbetering van de omgevingskwaliteit.

Gelet op de in hoofdstuk 2. *Ontgrondingen voor natuur- en landschapontwikkeling* gegeven criteria in de beleidsregel, constateren wij dat het project in overeenstemming is met het provinciale beleid voor functionele ontgrondingen.

Ad. b. Uitvoeringsaspecten

Het project is totaal 17 hectare groot. De ontgroning, gerekend vanaf de insteek, heeft een oppervlakte van 14,9 ha en zal tot maximaal 40 cm beneden maaiveld worden ontgraven. Er wordt uiteindelijk 51.483 m³ grond ontgraven en afgevoerd.

De ontgroning wordt in 1 fase uitgevoerd in 2024. Men verwacht een uitvoeringsperiode van ca. 3 maanden. De werkzaamheden worden met uitgevoerd met graafmachines en transportmiddelen. Er is overleg met de gemeente Heusden over de afvoerroutes om hinder te voorkomen.

Na ontgraving wordt het terrein geënt met plagsel of maaisel uit een goed ontwikkeld nat schraal grasland. Het vervolgbeheer bestaat uit het 2x per jaar maaien en afvoeren (door Natuurmonumenten).

Ingestemd wordt met de hierin aangegeven opzet van het project, met uitzondering van de aanpassing van de C-watergang. Via de voorschriften wordt veiliggesteld dat de werkzaamheden plaatsvinden in overeenstemming met deze documenten/tekeningen.

Ad. c. Ruimtelijke ordeningsaspecten

Conform artikel 10, lid 2 van de Ontgrondingenwet deelt het college van burgemeester en wethouders, mee of de beoogde ontgroning in overeenstemming is met het ter plaatse geldende bestemmingsplan als bedoeld in artikel 3.38 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en deelt, indien dit niet geval mocht zijn, mee of de gemeenteraad dan wel burgemeester en wethouders van de gemeente bereid is aan de ontgroning planologische medewerking te verlenen.

De ontgrondings- en inrichtingswerkzaamheden en het toekomstig gebruik vallen binnen het ter plaatse geldende bestemmingsplan 'Heusden Buitengebied, vierde herziening' vastgesteld op 18-12-2018. Van de gemeente Heusden hebben wij per email op heeft ons per brief van 11 april 2024 een positief advies ontvangen. Daarin wordt het volgende aangegeven: *"We hebben inhoudelijk geen opmerkingen, mits de aangrenzende gronden die geen deel uitmaken van het plan, geen hinder/belemmeringen (qua water, vervoer, etc) ondervinden. Bijgevoegd de onlangs verleende aanlegvergunning (d.d. 29 maart 2024) voor dit gebied."*

Gelet hierop bestaan tegen de onderhavige ontgroning vanuit de ruimtelijke ordeningsaspecten geen bezwaar. Er zijn hieromtrent in deze vergunning dan ook geen voorschriften over opgenomen.

Ad. d. (Geo)hydrologie

Het projectgebied 'Vendreef Vlijmens Ven' valt in de beschermingszone van de aanwezige A-watergangen. Voor het verlagen van het maaiveld en het verleggen van een overkluizing is ook een waterwet vergunning van het waterschap Aa en Maas noodzakelijk.

De gemiddeld hoogste grondwaterstand (GHG) in het onderzoeksgebied varieert van 20-40 cm-mv. De gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG) varieert van 70-95 cm-mv. Natuurmonumenten is voornemens om de bouwvoor te ontgraven, omdat vernattingsmaatregelen momenteel niet voor de hand liggen, in de omgeving is namelijk nog veel agrarisch gebruik. Verder ontgronden als 40 cm is onwenselijk omdat het nieuwe maaiveld dan langdurig onder water komt te staan. Door verhang aan te brengen in de ontgraving richting de bestaande watergangen wordt stagnatie van regenwater voorkomen. De ontgroning heeft op de omgeving geen invloed omdat het project aan alle zijden is ontsloten door forse watergangen.

Waterschap Aa en Maas heeft ons op 22 april 2024 per email van het volgende advies voorzien:

“De werkzaamheden vinden plaats in een beschermd gebied en mag er geen verdroging optreden in dit gebied volgens onze beleidsregels. Door het verdiepen van de c- watergang en de uitstroom naar de a- watergang zal er lokaal een verdrogend effect optreden. De maatregelen voor de c- watergang zijn dan ook niet te vergunnen.

Het afgraven van het perceel tot en met de zuidelijke beschermingszone van de A- watergang kan een vergunning worden verleend. Volgens onze beleidsregels moet het onderhoud van de watergang aan beide kanten kunnen worden uitgevoerd, dit is ook na het uitvoeren van de werkzaamheden mogelijk.

De aanvrager heeft ons per mail op 25 april 2024 bericht zich te houden aan de eisen van het waterschap en de C-watergang niet te verdiepen. Wij hebben dit in voorschrift 3.2 vastgelegd.

Op basis van de voorhanden zijnde informatie concluderen wij dat de voorgenomen ontgrondingswerkzaamheden, hydrologisch gezien verder geen significante nadelige consequenties zullen hebben op de omgeving. Voor wat betreft het aspect hydrologie zijn er geen belemmeringen voor het afgeven van de ontgrondingsvergunning.

Ad. e. Natuur, Landschap en cultuurhistorische/aardkundige waarden

Het projectgebied vormt onderdeel van het Brabantse Natura 2000-gebied Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek. In het najaar van 2023 is een Quickscan beschermde soorten uitgevoerd door Natuurbalans. Om te voldoen aan de zorgplicht dienen mitigerende maatregelen te worden getroffen voor de waterspitsmuis, bunzing, wezel en hermelijn.

Cultuurhistorische waarden

Het plangebied is gelegen in het Cultuurhistorisch Landschap de Baardwijkse Overlaat. De waarden van het gebied bestaan uit een open graslandschap en complex van dijken en wielen. Het perceel ziet er na de ontwikkeling van vegetatie vergelijkbaar uit met andere delen van het Vlijmens Ven, resulterend in een bloemrijk grasland. Het historische ‘open’ landschap blijft bestaan.

Wij constateren dat de ontgroning hiermee geen nadelige gevolgen heeft op de natuur- en cultuurhistorische waarden en als zodanig geen belemmering vormen voor het uitvoeren van de ontgroning- en inrichtingsactiviteiten. Wij hebben hieromtrent dan ook in deze vergunning geen voorschriften opgenomen.

Ad f. Wet natuurbescherming

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. De Wet natuurbescherming is een rechtstreeks werkende wetgeving. Handelingen als bedoeld in de aanvraag voor een ontgrondingsvergunning kunnen van invloed zijn op beschermde soorten, planten en/of dieren, genoemd

in de Wet natuurbescherming en de daarop gebaseerde uitvoeringsbesluiten. Als dit aan de orde is dient voorafgaande aan de uitvoering van de werkzaamheden een ontheffing van de Wet natuurbescherming te zijn verleend.

Uit de stukken bij de aanvraag blijkt dat het projectgebied in een Natura 2000-gebied valt en er herstelmaatregelen worden uitgevoerd. Alle maatregelen van het Programma Natuur zijn vrijgesteld van vergunningplicht, voor het onderdeel gebiedsbescherming en stikstofuitstoot. Alle maatregelen die bijdragen aan de instandhoudingsdoelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied of noodzakelijk zijn voor het herstel van het gebied zijn vrijgesteld van vergunningplicht Wet natuurbescherming.

Deze aspecten staan los van de beoordeling van dit verzoek om een vergunning in het kader van de Ontgrondingenwet en is daarmee geen toetsingskader voor deze vergunning. Daarom zijn hiertoe geen nadere voorschriften in deze vergunning opgenomen.

Ad. g. Archeologie

Archeologische waarden

Voor het Vlijmens Ven is eerder een bureauonderzoek gedaan. De conclusie van BAAC is dat het plangebied een lage archeologische verwachting heeft. De meldplicht uit de Erfgoedwet blijft van kracht: mocht er een vondst gedaan worden dan moet dit gemeld worden bij de gemeente Heusden of het meldpunt van de provincie Noord-Brabant.

Met betrekking tot het aspect archeologie zijn er dan ook geen bezwaren om de ontgronding vergunning te verlenen.

Samenvattend:

Onder afweging van alle bij de onderhavige ontgrondingsaanvraag betrokken belangen en de bij ons ingekomen adviezen die in de overwegingen zijn meegenomen en afgewogen, besluiten wij, met inachtneming van de onder paragraaf II genoemde voorschriften, vergunning te verlenen.